

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudkyní Mgr. Janou Komínkovou ve věci

žalobce: Y. Z., narozený X,
státní příslušník X,
toho času v Zařízení pro zajištění cizinců Balková,
sídlem Balková 1, 331 65 Tis u Blatna,
zastoupen advokátkou JUDr. Annou Pavlíkovou,
sídlem Varšavská 714/38, 120 00 Praha,

proti

žalovanému: Ministerstvo vnitra ČR, odbor azylové a migrační politiky Praha,
sídlem pošt. schr. 21/OAM, Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7,

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 31. 1. 2025, č. j. OAM-117/BA-BA07-BA06-Z-2025

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

1. Rozhodnutím Ministerstva vnitra České republiky, Odboru azylové a migrační politiky ze dne 31. 1. 2025, č. j. OAM-117/BA-BA07-BA06-Z-2025 (dále jen „*napadené rozhodnutí*“), byl žalobce zajištěn ve smyslu ustanovení § 46a odst. 1 písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „*zákon o azylu*“), přičemž doba zajištění byla stanovena do 17. 5. 2025. Důvodem zajištění žalobce bylo to, že byl rozhodnutím Policie ČR, Krajského ředitelství policie hlavního města Praha, odboru cizinecké policie, oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort (dále jen OPKPE Praha), č. j. č. j. KRPA-33460-13/ČJ-2025-000022-ZSV ze dne 27. 1. 2025 zajištěn podle § 124 odst. 1 písm. b) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „*zákon o pobytu cizinců*“) a umístěn do Zařízení pro umístění cizinců (dále jen „ZZC“) za účelem realizace správního vyhoštění. Důvodem zajištění jmenovaného byla skutečnost, že dne 27. 1. 2025 se dobrovolně dostavil na oddělení policie OPKPE Praha, aby podle něj vyřešil otázku svého pobytu na území ČR. K prokázání totožnosti předložil cestovní pas X (dále jen X) č. X. Následnou lustrací bylo zjištěno, že nedisponuje žádným povolením k pobytu na území ČR, čímž vzniklo podezření, že cizinec se nachází na území ČR neoprávněně. S žalobcem bylo dne 27. 1. 2025 zahájeno správní vyhoštění z území EU dle ustanovení § 119 odst. 1 písm. b) bod 4 zákona č. 326/1999 Sb, tedy z důvodu pobývání na území ČR bez platného povolení k pobytu.
2. V policejním protokolu o výsledku účastníka správního řízení dne 27. 1. 2025 žalobce potvrdil údaje o své totožnosti a státní příslušnosti a prohlásil, že je zdrav. Popsal, že z Alžírsko vycestoval 2. 5. 2023 s platným cestovním dokladem a ruským vízem, kdy 3. 5. 2023 přicestoval do Moskvy, do Ruska. Poté vycestoval taxíkem do Běloruska, kdy za cestu zaplatil 150 eur. Když přicestoval spolu se svými třemi společníky do Běloruska, tak se vydal přes lesy do Polska, kdy jim jeden převaděč zajistil taxíka, který je dovezl do Německa. V Německu poté nastoupil do autobusu, který ho odvezl do Paříže. V Paříži pobýval dle jeho slov od 1. 6. 2023 do února 2024, kde pracoval jako kurýr. Poté vycestoval autobusem přes Německo, kdy 5. 2. 2024 vstoupil na území ČR s platným cestovním dokladem a bez víza. Do ČR přicestoval za kamarády a také mu bylo doporučeno, že je to tu dobré pro život a je tu bezpečno. Dále sdělil, že vízum do Ruska si opatřil jako turista a že bylo snadné toto vízum získat. Uvedl, že finanční prostředky mu zasílají kamarádi z ČR a dále se o něho stará přítelkyně. Ke svému rodinnému stavu uvedl, že je svobodný a bezdětný, ale má zde přítelkyni H. V., nar. X, státní příslušnici CZE. Uvedl, že se s přítelkyní poznal dne 12. 4. 2024 na diskotéce v Příbrami a od září 2024 spolu začali bydlet. Na území ČR není nikde hlášen k pobytu, bydlí dle něj se svojí přítelkyní v X, na adrese X. Cizinec nemá dle jeho vyjádření na území ČR žádný majetek a nežije tady nikdo z jeho rodiny, naopak ve vlasti má sestru, s níž je v kontaktu, a ve Francii strýce. Sdělil, že na území ČR nepracoval a ani zde ani nikde jinde v EU nežádal o mezinárodní ochranu. Dodal, že v Alžírsku není ohrožen na životě, pouze má problém s rodinou a ostatními lidmi, protože není muslim.
3. Dne 28. 1. 2025 podal žalobce žádost o udělení mezinárodní ochrany, v níž neuvedl žádné důvody jejího podání.
4. Žalovaný v žalobou napadeném rozhodnutí uvedl, že žalobce na území ČR pobýval nelegálně bez jakéhokoliv povolení k pobytu. Od svého příjezdu v únoru 2024 na území ČR nepodnikl žádné kroky k legalizaci jeho pobytu, a až cca po 11 měsících neoprávněného pobytu se dostavil dobrovolně na OPKPE Praha, aby údajně vyřešil otázku svého pobytu. Předtím rovněž nelegálně pobýval zjevně v Německu a v Paříži, kde

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

I nelegálně zjevně pracoval. Rovněž jeho cesta z Ruska, do kterého jediného měl udělené vízum a pobýval tam legálně, přes Bělorusko a Polsko do Německa a následně Francie, byla zcela nelegální. V případě žalobce bylo zahájeno správní řízení ve věci správního vyhoštění z důvodu pobývání na území ČR bez platného povolení k pobytu. Žalobce sice nebyl na území ČR pro nelegální pobyt zadržen a dostavil se na policejní útvar dobrovolně, nicméně učinil tak téměř až rok po svém nelegálním vstupu na území ČR, nikoliv bezprostředně po něm, aniž by mu v tom cokoliv objektivně bránilo. Žalobce nemá nikde nahlášenou adresu, bydlí sice dle něj u své přítelkyně na adrese Vodňanská 146, 261 01 Příbram, ale není tam hlášen k pobytu a tuto skutečnost ani existenci své přítelkyně a jejich údajného vztahu nijak neprokázal. Žalobce prohlásil, že mu ve vlasti nic nehrozí a že je zdravotně v pořádku. Před zajištěním rovněž nikdy nežádal o mezinárodní ochranu, a to nejen v ČR, ale ani v jiných zemích EU, ve kterých se zdržoval, tedy v Polsku, Německu ani Francii, přestože ani v tom mu objektivně nic nebránilo.

5. Žalovaný v žalobou napadeném rozhodnutí dále uvedl, že žalobce o udělení mezinárodní ochrany požádal až po zadržení Policií ČR a jeho zajištění za účelem vyhoštění a umístění do ZZC. Z výpovědi žalobce v rámci správního řízení přitom nevyplynulo nic, co by mu v případě, že by měl o podání žádosti skutečný zájem, bránilo v dřívějším podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany v ČR před jeho zadržením a umístěním do ZZC. Z jednání žalobce je tak podle žalovaného zcela zřejmé, že svou žádost o mezinárodní ochranu podal toliko ve snaze zmařit nebo znemožnit realizaci vyhoštění, neboť hrozba nuceného návratu do vlasti se po jeho zajištění stala reálnou, a že pokud by k jeho zajištění Policií ČR nedošlo, sám žalobce by tento krok v ČR neučinil. Správní orgán je přesvědčen, že v případě osoby, která palčivě pociťuje potřebu mezinárodní ochrany, k dané možnosti přistoupí bezprostředně poté, co má k tomu příležitost. Žalobce však své podání učinil až v souvislosti se svým zajištěním Policií ČR v ZZC, byť tak mohl během svého pobytu na území ČR učinit již dříve, když na území ČR již pobývá od února 2024. Žalobce mohl podle žalovaného požádat o mezinárodní ochranu např. ve Francii, kde pobýval od června 2023 do února 2024 nebo v jiných zemích, přes které tranzitoval, tedy v Německu či Polsku. V případě žalobce má žalovaný na základě výše uvedených skutečností za jednoznačně prokázané, že podání žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany byly motivovány toliko snahou zmařit nucený návrat do vlasti. Účelem zvláštních opatření není pouze zajistit účast žadatele v řízení o žádosti o udělení mezinárodní ochrany, ale především zajištění efektivní kontroly nad průběhem správního řízení o vyhoštění v situaci, kdy cizinec v průběhu řízení uplatní své právo požádat o mezinárodní ochranu. Jedná se o preventivní opatření, které má zabezpečit dostupnost žadatele pro výkon rozhodnutí o vyhoštění pro případ, že by se rozhodnutí o správním vyhoštění stalo vykonatelným v důsledku negativního výsledku řízení o mezinárodní ochraně.
6. Pokud jde o možnost uložení zvláštního opatření podle § 47 zákona o azylu, žalovaný k tomuto ve svém rozhodnutí uvedl, že žalobce není v současné době v ČR nikde hlášen k pobytu, momentálně bydlí sice podle něj u své přítelkyně na adrese Vodňanská 146, 261 01 Příbram, není tam však nijak přihlášen a tuto skutečnost ani existenci své přítelkyně a jejich údajného vztahu nijak neprokázal. Žalobce nemá v ČR ani majetek, kdy v protokolu o výsledku účastníka správního řízení sdělil, že nedisponuje vlastními finančními prostředky k pobytu na území ČR, avšak jeho přítelkyně či kamarádi by za něj mohli složit finanční kauci, tuto skutečnost ani ochotu dotyčných za něj příslušné částky složit ale opět nijak neprokázal. Žalobce ani nemá možnost získat finanční prostředky legálním způsobem, z důvodu neoprávněného pobytu na území ČR a nemožnosti zde legálně

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

pracovat, nelze tedy očekávat ani možnost jeho pravidelného docházení na pracoviště správního orgánu za účelem kontroly jeho součinnosti, kdy i toto si vyžaduje samozřejmě určité finanční náklady. S ohledem na předchozí jednání žalobce, kdy tento na území členských států Evropské unie a smluvních států nelegálně pobýval více jak rok, a jasně tím vyjádřil svůj nulový respekt k dodržování právních předpisů stran ČR, nelze dle názoru správního orgánu oprávněně očekávat, že v případě jeho umístění do otevřeného pobytového střediska by se na tomto jeho jednání cokoliv změnilo a dotyčný by zůstal správnímu orgánu k dispozici pro provedení správního řízení ve věci jeho žádosti o udělení mezinárodní ochrany až do doby následného vycestování z ČR v případě jejího zamítnutí.

7. S ohledem na výše uvedené má žalovaný za prokázané, že existují oprávněné důvody se domnívat, že žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, případně jej pozdržet. Žalovaný má rovněž za prokázané z postupu žalobce, že jeho propuštěním ze zajištění by byl ohrožen průběh správního řízení ve věci mezinárodní ochrany a nelze v případě žalobce rozumně předpokládat, že by žalobce své jednání změnil a respektoval by zvláštní opatření dle zákona o azylu, které by mu žalovaný uložil. Proto žalovaný shledal naplnění podmínek stanovených ustanovením § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu.
8. Žalovaný se dále zabýval maximální délkou doby, na kterou bude žalobce po dobu řízení ve věci mezinárodní ochrany zajištěn v ZZC. Třebaže správní orgán považuje podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany za účelové, s ohledem na znění zákona o azylu nebude na žádost aplikovat ustanovení § 16 zákona o azylu, týkající se žádostí zjevně nedůvodných – konkrétně § 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu. Podle tohoto ustanovení lze zamítnout žádost o mezinárodní ochranu jako zjevně nedůvodnou jediné v případě, že žadatel podal žádost pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, vydání nebo předání, či je pozdržet. Vzhledem k tomu, že žalobce může v průběhu správního řízení ke své žádosti o mezinárodní ochranu uvést i jiné důvody, nelze v tuto chvíli vyloučit, že jeho žádost bude nezbytné posuzovat standardně podle § 12, § 13, § 14, § 14a i § 14b zákona o azylu. Zároveň však lze v případě žalobce s ohledem na upřednostnění případů žadatelů omezených na svobodě při rozhodování ve věcech mezinárodní ochrany předpokládat ukončení řízení ve věci mezinárodní ochrany ve lhůtě 90 dní, tedy přibližně v polovině zákonem stanovené šestiměsíční lhůty pro vydání rozhodnutí. Proto žalovaný stanovil dobu trvání zajištění žalobce na 90 dní. Vzhledem k tomu a ke skutečnosti, že případná lhůta pro podání žaloby proti rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany je v případech osob umístěných v zařízení pro zajištění cizinců bez ohledu na typ rozhodnutí 15 dní, je správní orgán povinen při stanovení maximální lhůty zajištění žadatele prodloužit prvotních 90 dní o dalších 15 dnů na podání případné žaloby. Společně s průměrnou celkovou 5denní lhůtou na doručování všech dokumentů v rámci soudního řízení tak dle správního orgánu činí celková maximální lhůta pro zajištění výše jmenovaného v současné době 90+15+5 dní, tedy celkem 110 dnů.
9. Žalobce proti napadenému rozhodnutí brojil žalobou, v níž namítal, že v případě žalobce bylo možné použít mírnější opatření a zajištění tak nebylo nezbytné; závěr o neúčinnosti alternativ k zajištění je nesprávný a nedostatečně odůvodněný. Podle žalobce napadené rozhodnutí bylo vydáno, aniž by existoval důvod pro zajištění dle § 46a odst. 1 písm. e) AZ - aby mohl být učiněn závěr o tom, že žádost o mezinárodní ochranu byla podána účelově, tj. s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, je třeba učinit závěr o tom, zda vyhoštění je v případě žalobce reálné - žalobce má za to, že vzhledem k jeho rodinnému

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

životu na území a skutečnosti, že je rodinným příslušníkem občana EU, jej není možné vyhostit z ČR jen proto, že zde pobýval nelegálně, s ohledem na to není naplněn ani účel zajištění. Zajištění není dle názoru žalobce přiměřené ve vztahu k rodinnému životu žalobce, kterým se žalovaná vůbec nezabývala; tvrzení žalované, že existenci přítelkyně a jejich vztahu neprokázal, je nepodložené; jen to, že vztah vznikl v době nelegálního pobytu žalobce neznamena, že správní orgán nebyl povinen jej zohlednit, a to tím spíše, že žalobce spadá do kategorie rodinného příslušníka občana EU. Dále žalobce namítal, že doba zajištění stanovená žalovaným není přiměřená, ani dostatečně odůvodněná - žalovaný odůvodnil celkovou dobu zajištění odkazem na délku trvání řízení o mezinárodní ochraně, aniž by zejména uvedl, jaké konkrétní kroky hodlá v této době učinit.

10. Podle žalobce žalovaný nedostatečně odůvodnil nevyužití alternativ k zajištění a nesprávně a v rozporu se zjištěnými skutečnostmi dospěl k závěru o nemožnosti je aplikovat. Žalobce má za to, že žalovaný slučuje důvody pro nevyužitelnost zvláštních opatření se skutečnostmi, které uplatnil jako důvody vedoucí k zajištění žalobce. Tedy, jen proto, že žalobce pobýval v ČR nelegálně a nelegálně do ČR (resp. EU) vstoupil, dovozuje žalovaný jeho „nulový respekt k dodržování právních předpisů stran ČR“ a že by „nezůstal k dispozici“ pro provedení řízení o mezinárodní ochraně a jeho vycestování v případě zamítnutí, a z toho důvodu žalovaný odmítá aplikovat alternativy k zajištění. Neoprávněný vstup či pobyt v ČR paušálně nevylučuje z použití zvláštních opatření. Žalobce neměl za to, že by neměl žádný respekt k právnímu řádu ČR, když se u něj jednalo o první neoprávněný pobyt na území, sám se úřadům přihlásil, nemařil již existující rozhodnutí o vyhoštění vydané českými správními orgány či soudy, ani jiným státem, měl platný cestovní doklad, nic nezatajil. I kdyby tedy pobytová historie žalobce vedla žalovaného k závěru o účelovosti jeho žádosti o mezinárodní ochranu, to ještě neznamena, že je automaticky vyloučen z možnosti uložení zvláštních opatření. Jak plyne i z čl. 15 a čl. 20 preambule směrnice 2013/33/EU „zajištění žadatele by mělo být krajním opatřením a mělo by být uplatňováno pouze poté, co byla řádně posouzena veškerá alternativní opatření, při nichž nedochází k fyzickému zajištění. Žalovaný přitom neprokázal, že by uložení zvláštních opatření nebylo dostatečné k zajištění účasti žalobce v řízení o mezinárodní ochraně. Situace žalobce byla podle jeho názoru způsobila pro uložení zvláštního opatření, když žalobce má k ČR vazby, žije zde již 11 měsíců, má zde zázemí, dům přítelkyně, kde s ní bydlí a vychovává s ní i její dceru. Mělo být zvláštní opatření využito vzhledem k existenci zázemí a rodiny či jiných blízkých osob, což žalovaný naopak vůbec nevzal v potaz. Co se týče finančních možností žalobce, on sám uvedl, že ho finančně podporuje jeho přítelkyně, popř. kamarádi, s pomocí kterých by mohl složit i finanční záruku. Žalobce sám zmínil částku 20 000 Kč, jeho přítelkyně prostřednictvím právní zástupkyně navrhla částku 50 000 Kč. Takové finanční prostředky jsou jistě dostatečné pro to, aby mohl žalobce docházet ke správnímu orgánu a hlásit se tam.
11. Podle žalobce tvrzení, že žalobce existenci své přítelkyně a jejich vztahu nijak neprokázal, je rovněž nepřezkoumatelné a rozporné se skutkovým stavem. Dle § 46a odst. 6 AZ je vydání rozhodnutí o zajištění žadatele o mezinárodní ochranu prvním úkonem v řízení. Logicky tedy, když tomuto rozhodnutí nepředchází žádné řízení, nemohl žalobce v rámci řízení dokládat důkazy. Přesto se o to pokusil a takové doklady již při výsledku doložil, a to ještě předtím, než došlo k jeho zajištění policií, ani k tomu však žalovaný nepřihlédl, přestože mu to muselo být známo. Takovými důkazy, se kterými se žalovaný nijak

nevypořádal, byl zejména samotný výslech žalobce vedený policií (protokol, čj. KRPA-33460-12/ČJ-2025-000022-ZSV), kde konzistentně vypovídal o svém vztahu.

12. Ani tvrzení o neexistenci hlášené adresy žalobce není správné. Ukazatelem nespolehlivosti žadatele pro účely (ne)uložení alternativy k zajištění nemůže být skutečnost, že si cizinec nenahlásil svou adresu pobytu dle § 93 zákona o pobytu cizinců.
13. Pokud se žalovaný obával, že by žalobce nezůstal v pobytovém středisku či že by se jinak bránil dokončení řízení o jeho žádosti (např. svým útekem), pak toto z žalobcem uvedeného a doloženého nijak neplynulo. Žalobce projevil zájem zůstat v ČR se svou přítelkyní a její dcerou, a i svým dobrovolným dostavením se na policii ukázal, že v řízení se správními orgány hodlá spolupracovat. Pokud se žalovaný obával, že by žalobce neopustil území ani po případném zamítnutí žádosti o mezinárodní ochranu, pak toto již není předmětem posuzování možnosti uložení zvláštních opatření dle zákona o azylu.
14. Žalobce podotýká, že nemá důvod utíkat či se skrývat, když v ČR žije se svou přítelkyní, kterou si chce vzít a vést s ní a její dcerou nadále rodinný život. V jeho případě tedy bylo možné aplikovat zvláštní opatření. Především však má za to, že aby mohl být učiněn závěr o tom, že žádost o mezinárodní ochranu byla podána účelově, tj. **s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, je třeba učinit závěr o tom, zda vůbec je vyhoštění v případě žalobce reálné** – vzhledem k jeho rodinnému životu na území a skutečnosti, že je rodinným příslušníkem občana EU, má za to, že jej není možné vyhostit z ČR jen proto, že zde pobýval nelegálně. Není tedy naplněn ani účel zajištění. Žalovaný se tedy nesprávně vůbec nezabýval tím, zda lze žalobce vyhostit (s ohledem na § 119 odst. 2 a § 119a odst. 2 zákona o pobytu cizinců i s ohledem na požadavky směrnice 2004/38/ES o právu pohybu a pobytu občanů Unie a jejich rodinných příslušníků). Posouzení možnosti vyhoštění žalobce je přitom nezbytné pro rozhodnutí o zajištění dle § 46a odst. 1 písm. e) AZ. Bez tohoto závěru nelze učinit ani závěr o nezbytnosti zajištění.
15. Byť je možné namítnout, že žalobce založil svůj rodinný život až v době svého neoprávněného pobytu na území, a tudíž mohl do určité míry počítat s tím, že dojde k zásahu do tohoto jeho života a jeho vycestování, proti tomuto závěru však stojí jedna podstatná skutečnost, a tou je fakt, že žalobce nenamítá pouze existenci rodinných vazeb s občankou třetí země, ale rodinných vazeb s občankou ČR, resp. EU. Ochrana, která je poskytována občanům EU a jejich rodinným příslušníkům ve vztahu k jejich právu pobytu je přitom vyšší, nežli by tomu bylo u rodinného života občanů třetích zemí. Žalobcovo jednání spočívající v jeho neoprávněném vstupu a pobytu v ČR (EU), ke kterému se nepřidružily žádné jiné přitěžující okolnosti, jako např. pobyt bez platného dokladu, uvádění nesprávné identity, nerespektování již uloženého vyhoštění, se tedy nemůže kvalifikovat jako důvod pro jeho vyhoštění. Tím spíše pak není důvod, aby žalobce byl z těchto důvodů zajištěn. Zajištění žalobce je tedy nepřiměřeným zásahem do práva pobytu žalobce v rozporu se směrnicí 2004/38/ES i do jeho soukromého a rodinného života dle čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, jakož i do práv chráněných dle čl. 3 Úmluvy o právech dítěte. Žalobce uvedl v rámci svého výslechu, že žije v rodině s nezletilým dítětem - dcerou své přítelkyně, kterou má rád a kterou, stejně jako svou přítelkyni, vnímá jako překážku pro své vycestování. S ohledem na to se měl žalovaný zabývat rovněž dopadem omezení osobní svobody žalobce do života dítěte a měl zohlednit jeho nejlepší zájem dle čl. 3 Úmluvy o právech dítěte. Žalovaný se dopady svého

rozhodnutí na nezletilé dítě jeho přítelkyně, se kterým žalobce žil ve společné domácnosti a měl k němu vytvořený blízký vztah, vůbec nezabýval.

16. Pokud by měl soud za to, že napadené rozhodnutí je možné zrušit již na podkladě této žaloby, resp. spisové dokumentace a doložených důkazů, žalobce jednání ve věci nežádá. Pokud by však soud hodlal vzít za prokázaný závěr žalovaného o tom, že žalobce neprokázal svůj vztah s občankou ČR, navrhuje žalobce jednání ve věci za účelem provedení výsledku přítelkyně jako důkazu o jejich vztahu a společném soužití (§ 46a odst. 8 zákona o azylu).
17. Podle žalobce také žalovaný nedostal své povinnosti dostatečně a srozumitelně odůvodnit výrok o stanovení doby zajištění, zejména neuvedl, jaké konkrétní úkony potřebuje ve stanovené době zajistit.
18. Žalovaný ve vyjádření k žalobě navrhl její zamítnutí s tím, že skutečnost, že žalobce podal žádost o mezinárodní ochranu až v situaci, kdy byl zajištěn, nebylo způsobeno v důsledku pochybení správního orgánu. Žalobce nebyl na zdejším území omezen v možnosti takovou žádost podat podstatně dříve, v situaci, kdy zajištěn nebyl, přesto to neudělal a upřednostnil několikaměsíční nelegální pobyt v ČR. Pokud v této době fakticky žil v domě vlastněném českou státní příslušnicí, s níž udržuje vztah, tato skutečnost jeho pobyt na jím uvedené adrese legálním nečiní. Dobrovolný příchod žalobce a oznámení vlastního nelegálního pobytu policii nemůže zhojit skutečnost jeho svévolného pohybu bez platného oprávnění k pobytu napříč řadou členských států EU, včetně ČR. Žalobce si byl nelegálnosti svého jednání vědom, přesto zcela bez respektu k povinnostem cizinců po vstupu na zdejší území v únoru 2024 nepodnikl žádné kroky k vyřešení svého neoprávněného pobytu, naopak se v dubnu 2024 seznámil se státní příslušnicí ČR, s níž nyní sdílí domácnost a která je jeho přítelkyní. Je tedy zjevné, že se žalobce dovolává existence vztahu, který zakládal v době svého nelegálního pobytu. Musel si tudíž jednoznačně být vědom rizika zajištění i povinnosti vycestovat v případě, že bude odhalen a bude nucen zdejší území opustit. Vzhledem k žalobcovu faktickému jednání po příjezdu do ČR se lze ztotožnit s tím, že vykazuje prvky účelovosti, zaměřil-li se nejprve na vytvoření vztahu k občanu EU a teprve poté začal řešit svůj neoprávněný pobyt, přičemž o mezinárodní ochranu požádal až v situaci, kdy došlo k jeho zajištění. V případě obav vyvolávajících reálnou potřebu mezinárodní ochrany by o ni nepochybně požádal podstatně dříve. Měl k tomu dostatek času i příležitostí a nepředkládá absolutně žádné, natož přijatelné vysvětlení, proč tak neučinil v Polsku, Německu ani ve Francii, kde dokonce několik měsíců nelegálně pracoval, ale až v ČR, a to až po několikaměsíčním nelegálním pobytu na zdejším území. Uvedené souvislosti v souhrnu dostatečně přesvědčivě vypovídají o správnosti předpokladu o účelově podané žádosti. Správnímu orgánu, který vydal nyní žalobcem napadené správní rozhodnutí, příslušelo rozhodnout o tom, zda je namístě žalobce po podání žádosti o mezinárodní ochranu „přezajistit, a posléze rozhodnout o důvodnosti jeho žádosti o mezinárodní ochranu, nikoli o jeho správním vyhoštění. Předchozí žalobcovu jednání, spočívající ve více než rok trvajícím nelegálním pobytu na území členských států EU, nesvědčí o jeho respektu k právním povinnostem cizinců stanoveným pro vstup a pobyt na území EU. Žalobce vlastním majetkem v ČR ani vlastními finančními prostředky k pobytu nedisponuje, neměl a dosud nemá ani možnost je legálně získávat práci. Skutečnost, že nebyl hlášen k legálnímu pobytu v domě své přítelkyně, lze přičítat pouze jeho volbě přístupu k legalizaci vlastního pobytu, nikoli údajné nesprávnosti či nezákonnosti postupu a závěrů správního orgánu, byť se o

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

to se v žalobě snaží. Jeho nynější proklamace o připravenosti splnit podmínky stanovené správním orgánem, ani snaha doložit hloubku navázaného vztahu, možnost bydlení u přítelkyně či připravenost složit za něj kauci nevyvrací oprávněnost závěru, že nelze vzhledem k žalobcovu dosavadnímu jednání očekávat, že by zůstal správnímu orgánu k dispozici pro provedení správního řízení ve věci žádosti o udělení mezinárodní ochrany až do doby následného vycestování z ČR v případě jejího zamítnutí. Účel zajištění nepochybně naplněn byl a je, neboť žaloba nepředkládá argumentaci vyvracející správnost závěru, že žádost byla podána pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, nebo je pozdržet. Je přitom v zájmu všech států EU, které jsou součástí Schengenského prostoru, aby se na jejich území zdržovali pouze ti cizinci, kteří podmínky vstupu a pobytu na jejich území splňují.

19. Žalovaný ve svém vyjádření dále uvedl, že vzal v potaz právě individuální okolnosti případu a s ohledem na ně zvažoval pravděpodobnou délku řízení. Jak v napadeném správním rozhodnutí uvedl, stanovená délka zajištění vychází z předpokladu poloviny šestiměsíční základní lhůty pro vydání rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany, započítává rovněž patnáctidenní zákonnou lhůtu pro podání žaloby a 5 d ní na doručování dokumentů v rámci soudního řízení. Ve výsledku se však v počáteční fázi řízení vždy jedná o odhad, do detailu přesný průběh řízení předem specifikovat nelze. Žalovaný trvá na tom, že v soudu předkládaném případě nebyl žalobce zkrácen na svých právech, stanovená délka zajištění nebyla stanovena paušálně a není nepřiměřená. Požadavek na bližší specifikaci konkrétních úkonů v rámci řízení, které se žalobce domáhá, je zcela samoučelný, jde nad rámec zákonných i judikturních požadavků a míjí se i s relevantní judikaturou, která aprobovala míru podrobnosti odůvodnění délky zajištění odpovídající nynějšímu případu. Nestandardní není ani délka zajištění na 110 dnů, jak lze doložit např. rozsudkem NSS č. j. 10 Azs 224/2024-31 ze dne 20. 2. 2025. V situaci, kdy se žalobce vědomě rozhodl nelegálně cestovat do států EU, musel být srozuměn i s možností, že v případě zadržení policií může být zajištěn.
20. V případě námitky vystavěné na tvrzení, že žalovaný nezohlednil, že žalobce v minulosti nepáchal jakoukoli trestnou činnost a nenarušoval veřejný pořádek, žalovaný zdůraznil, že žalobce nezajistil na základě ustanovení § 46a odst. 1 písm. c) zákona o azylu, nýbrž písm. e).
21. S přihlédnutím ke všem zjištěným souvislostem žalovaný nemá důvod věřit, že by žalobce v ČR po celou dobu správního řízení ve věci mezinárodní ochrany zůstal správnímu orgánu dostupný. Absenci respektu k právním normám platným v ČR, potažmo v EU již svým jednáním prokázal a tvrzení o subjektivním důvodu zdržovat se na zdejším území se žalovanému přesvědčivým nejeví. V rozsudku č. j. 4 Azs 110/2019 - 32 ze dne 13. 6. 2019 NSS uvedl; „[16] V rozsudku ze dne 21.3. 2019, č. j. 10 Azs 252/2017 - 89, Nejvyšší správní soud také konstatoval, že skutečnost, že má cizinec v ČR rodinné příslušníky, sama o sobě neznamená, že by zajištění nepřiměřeně zasahovalo do jeho soukromých a rodinných poměrů. To platí i pro situaci stěžovatele, který tvrdil, že má v Česku přítelkyni, se kterou plánuje uzavřít sňatek. K odkazu na rozsudek NSS ze dne 8. 4. 2015, č. j. 1 Azs 20/2015 - 45, je podle žalovaného nutné uvést, že tento sice kladl důraz na to, že musí být posouzen zásah do rodinného života při rozhodování o setrvání v zajištění, nicméně uvedl, že mimo to je třeba přihlížet i k dalším významným hlediskům, jako např. porušování imigračních pravidel v minulosti nebo vědomé uvádění nepravdivých informací státním orgánům. Z

odůvodnění rozsudku nijak neplyne, jak namítá stěžovatel, že by bylo povinností správních orgánů se vždy výslovně vyjadřovat k možné otázce zásahu do rodinného života.

22. Napadený výrok rozhodnutí žalované krajský soud přezkoumal podle § 75 odst. 2 s. ř. s. v mezích žalobních bodů a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
23. Podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu: *„Ministerstvo může v případě nutnosti rozhodnout o zajištění žadatele o udělení mezinárodní ochrany v přijímacím středisku nebo v zařízení pro zajištění cizinců, nelze-li účinně uplatnit zvláštní opatření, jestliže byla žádost o udělení mezinárodní ochrany podána v zařízení pro zajištění cizinců a existují oprávněné důvody se domnívat, že žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, vydání nebo předání podle evropského zatýkacího rozkazu k trestnímu stíhání nebo k výkonu trestu odnětí svobody do ciziny, nebo je pozdržet, ačkoli mohl požádat o udělení mezinárodní ochrany dříve.“*
24. Zvláštním opatřením se podle § 47 odst. 1 zákona o azylu: *„... rozumí rozhodnutím ministerstva uložená povinnost žadatele o udělení mezinárodní ochrany zdržovat se v pobytovém středisku určeném ministerstvem (písm. a), nebo osobně se hlásit ministerstvu v době ministerstvem stanovené (písm. b).“* Podle odst. 2 tohoto ustanovení: *„Ministerstvo může rozhodnout o uložení zvláštního opatření žadateli o udělení mezinárodní ochrany, jestliže nastanou důvody podle § 46a odst. 1 nebo § 73 odst. 3 zákona o azylu, ale je důvodné se domnívat, že uložení zvláštního opatření je dostatečné k zabezpečení účasti žadatele o udělení mezinárodní ochrany v řízení ve věci mezinárodní ochrany.“*
25. Dle názoru soudu v projednávané věci žalovaný postupoval podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu a žalobce zajistil proto, že žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána v zařízení pro zajištění cizinců a existovaly oprávněné důvody domnívat se, že tuto žádost podal žalobce pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, ačkoli mohl požádat o udělení mezinárodní ochrany dříve. Tento závěr dle soudu vyplývá především ze skutečnosti, že žalobce v ČR pobýval od února 2024, tj. 11 měsíců. Žalobce po celou dobu pobytu na území České republiky neučinil žádný krok k legalizaci pobytu, např. prostřednictvím žádosti o mezinárodní ochranu, dokud nebyl zajištěn za účelem vyhoštění. Žalobce současně neuvedl nic, co by mu v dřívějším podání žádosti bránilo. Naopak přirozenou reakcí člověka prchajícího před specifickým druhem nebezpečí je úsilí takto ohroženého jedince domoci se jistého útočiště, jakmile se ocitne mimo dosah této k úniku stimulující hrozby. Členské státy EU ve shodě sdílí lidskoprávní étos, který artikuluje Listina základních práv EU coby součást unijního primárního práva. Hledá-li tedy občan třetího státu ochranu před formami útlatu podle § 12 zákona o azylu, má tak učinit bezprostředně po vstupu na území prvního členského státu EU, a to žádostí o mezinárodní ochranu adresovanou jeho správnímu orgánu. Jinak zavdává příčinu k seriózním úvahám stran jiných motivů k podání dotčené žádosti, než jsou ty motivy, jež kvituje pododvětví azylového práva. Současně soud uvádí, že se žalobcem bylo zahájeno řízení o správním vyhoštění dle § 119 odst. 1 písm. b) bod 4 zákona o pobytu cizinců z důvodu pobývání na území bez platného povolení k pobytu. Od února 2024 pobýval žalobce na území ČR bez jakéhokoli povolení k pobytu. O udělení mezinárodní ochrany žalobce požádal až dne 28. 1. 2025. V důsledku uvedeného byl žalobce dne 27. 1. 2025 zajištěn. S ohledem na právě uvedené tak není možné přisvědčit žalobní námitce žalobce, že nebylo nutné přistoupit k jeho zajištění jen z toho důvodu, že se jedná o mimořádný institut a že je žalobce přítelem občanky ČR. Ohledně této skutečnosti soud uvádí, že nepochybně je fakt, že žalobce před svým zajištěním sdílel domácnost s českou občankou.

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

Na rozdíl od napadeného rozhodnutí soud nedospěl k závěru, že by žalobce svůj vztah k přítelkyni neprokázal. Nicméně přesto v případě žalobce je zřejmé, že žalobce nerespektoval právní řád ČR a před přicestováním do ČR ani právní řád jiných zemí EU, kterými cestoval, neboť ve všech jím uváděných státech EU pobýval nelegálně. Okolnost, že v době svého nelegálního pobytu (jehož si byl vědom, a musel si být vědom i rizika, že bude povinen ze země vycestovat) se seznámil s českou občankou a nastěhoval se k ní, nečiní jeho pobyt v žádném případě legálním. Rovněž se soud se správním orgánem ztotožňuje v závěru, že dosavadní jednání žalobce neskýtá záruku, že bude spolupracovat se správními orgány při případném propuštění ze zajištění. Účelem zajištění není totiž jen provedení správního řízení o žádosti o mezinárodní ochranu, nýbrž i bezproblémové vycestování v případě zamítnutí této žádosti. U žalobce nelze prohlášení jeho a jeho přítelkyně považovat za dostatečnou záruku nejen toho, že žalobce setrvá pobytem u své přítelkyně a bude se hlásit u správního orgánu, nýbrž také že bude spolupracovat na svém možném vycestování. Žalobce se v žalobě mylně domnívá, že na tuto situaci se možnost zajištění nevztahuje.

26. Námitky žalobce směřující proti nepřiměřenosti rozhodnutí s ohledem na existenci jeho vztahu k přítelkyni – občance EU a k její dceři, nejsou dle názoru soudu důvodnými, neboť žalobou napadené rozhodnutí nepatří mezi rozhodnutí, jež podléhají přezkoumání z hledisek přiměřenosti dopadů do soukromého a rodinného života dle § 174a zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR.
27. Nejvyšší správní soud (dále jen „NSS“) vydal usnesení ze dne 28. 6. 2017, č. j. 4 Azs 73/2017-29 s následným argumentačním jádrem: „*V této souvislosti je třeba připomenout, že v právu Evropské unie platí i nadále zásada vzájemné důvěry, jakkoliv otřesená v důsledku migrační krize.*“ Čemuž na úrovni unijní judikatury v agendě azylového, potažmo cizineckého, práva věnoval entrée rozsudek Soudního dvora EU ze dne 21. 12. 2011, ve spojených věcech sp. zn. C-411/10 a C-493/10: „*Z přezkumu předpisů tvořících společný evropský azylový systém vyplývá, že tento systém byl koncipován v kontextu umožňujícím předpokládat, že všechny státy, které se na něm podílejí, ať jde o členské státy nebo třetí státy, dodržují základní práva, včetně práv, jejichž základem je Ženevská úmluva a protokol z roku 1967, jakož i EÚLP, a že si členské státy mohou v tomto ohledu vzájemně důvěřovat.*“ Vzhledem k odkazované zásadě vzájemné důvěry mezi členskými státy EU žalovanému, stejně jako státní správě ČR en bloc, přináleží povinnost důvěry v plnou realizaci unijních právních standardů pod jurisdikcí každého z členských států EU, k níž jakožto podmnožinu nutno vztáhnout povinnost důvěry v pomoc skýtanou paušálně osobám s azylově relevantním příběhem. Spatřováno nastíněným prizmatem, shledává soud právně souladnou dikci napadeného rozhodnutí o tom, že azylová žádost: „... *byla podána pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, vydání nebo předání podle evropského zatýkacího rozkazu k trestnímu stíhání nebo k výkonu trestu odnětí svobody do ciziny, nebo je pozdržet, ačkoli mohl žadatel požádat o udělení mezinárodní ochrany dříve.*“ Možnost tzv. standardního posouzení žalobcovy azylové žádosti ve vazbě k otázce zajištění, resp. zvláštních opatření žalovaný s ohledem na judikaturu NSS dostatečně zdůvodnil v napadeném rozhodnutí správně zejména tím, že žalobce v průběhu azylového řízení může uvádět i jakékoli jiné důvody, které budou posuzovány podle § 12, §13, §14, § 14a a § 14b. Soud k tomu pouze dodává, že o azylové žádosti se rozhoduje ve zvláštním řízení, u něhož dopředu nelze vyloučit zjištění azylově relevantních informací správním orgánem. Pro potřeby řízení o zajištění je azylová žádost posuzována především podle výchozího

kontextu, jež představuje zejména to, za jakých okolností žadatel o mezinárodní ochranu požádal. V případě žalobce až po svém zajištění, jakkoliv možnost k tomuto měl již dříve.

28. Ze shora uvedených důvodů by podle názoru soudu nebylo uplatnění zvláštního opatření účinné. O neúčinnosti zvláštního opatření svědčí v případě žalobce skutečnosti, že porušoval právní předpisy ČR, když na území ČR pobýval nelegálně. Žalovaný tudíž dospěl podle názoru soudu ke správnému závěru, že z jednání žalobce bylo zřejmé, že v jeho případě existuje nebezpečí, že se bude i nadále vyhýbat svým povinnostem a bude nadále porušovat právní předpisy, a tak jak průběh azylového řízení, tak případnou realizaci správního vyhoštění mařit. Žalovaný správní orgán uvedl ve svém rozhodnutí podstatné skutečnosti vyplývající ze správního řízení, jež odůvodňovaly neuplatnění zvláštního opatření podle § 47 zákona o azylu. Žalovaný se dostatečným a přezkoumatelným způsobem vypořádal s nemožností uložení zvláštního opatření ve smyslu § 47 zákona o azylu. Dospěl k závěru, že by uplatnění zvláštního opatření podle § 47 zákona o azylu nebylo účinné, protože žalobce porušoval zákony ČR a existuje riziko, že v tomto přístupu bude pokračovat. Pouhá skutečnost, zmíněná v žalobě, totiž že žalobce je přítelem občanky ČR, neznamená automaticky, že u žalobce jsou splněny podmínky pro uplatnění zvláštních opatření podle § 47 zákona o azylu, obzvláště za situace, kdy žalobce se s přítelkyní seznámil v době svého vědomého nelegálního pobytu, po pár měsících se k ní nastěhoval a poté se teprve ohlásil správním orgánům. Pod tíhou výše předložených faktorů shledal žalovaný naplnění podmínek stanovených v § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu. Žalovaný se vypořádal s individuálními okolnostmi případu žalobce, přičemž zdejší soud se s jeho závěry zcela ztotožnil. Kauza žalobce, který nerespektoval právní řád ČR, vede soud k jednoznačnému závěru o existenci důvodné obavy, že žalobce nebude své právní povinnosti dodržovat ani v budoucnu. Tento závěr jen potvrzuje žalobcovo předchozí chování, proto nebude mít ani zájem dobrovolně přistoupit na spolupráci s českými správními orgány. Ta totiž může vyústit v realizaci správního vyhoštění. S ohledem na shora uvedené nebylo možné mírnější opatření ve smyslu § 47 zákona o azylu použít, protože zajištění žalobce bylo zcela namístě a v souladu se zákonem.
29. Rozsudek NSS ze dne 28. 6. 2017, č. j. 1 Azs 349/2016-48 zahrnuje též právní větu ve znění: *„Při posouzení účinnosti zvláštních opatření podle § 47 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, nelze odhlížet od důvodu zajištění a od toho, zda by uložením pouze zvláštního opatření nebyl zmařen cíl, k němuž by jinak zajištění směřovalo. Je proto namístě zohlednit pobytovou historii žadatele o mezinárodní ochranu, včetně případného maření předchozích rozhodnutí o správním vyhoštění.“* Pobytovou historii žalobce a s ní související potenciální rizika žalovaný zohlednil.
30. Doba zajištění nebyla soudem shledána nepřiměřenou, neboť odpovídá okolnostem případu i běžné době stanovené v obdobných případech a je v souladu s judikaturou, jak správně poukazuje žalovaný ve svém vyjádření k žalobě. Není možné předem konkretizovat všechny kroky v řízení o žádosti o mezinárodní ochranu, neboť toto závisí i na samotném žalobci a na tom, co v řízení uvede jako důvody své žádosti.
31. Z uvedených důvodů soud žalobu zamítl podle ustanovení § 78 odst. 7 s ř. s.
32. Žalobce neměl ve věci úspěch a úspěšnému žalovanému nevznikly náklady nad rámec běžné úřední činnosti. Žádný z účastníků tak nemá právo na náhradu nákladů řízení (podle ustanovení § 60 odst. 1 věta první s. ř. s.)

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat do dvou týdnů po jeho doručení kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu se sídlem Moravské náměstí 6, 657 40 Brno, který o kasační stížnosti rozhoduje. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni. Jestliže kasační stížnost ve věcech, v nichž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce, svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, odmítne ji Nejvyšší správní soud pro nepřijatelnost. (§ 12 odst. 1, § 102, § 104a, § 106 odst. 2 a 4 s. ř. s.).

Plzeň 3. března 2025

Mgr. Jana Komínková v.r.
samosoudkyně

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.